

Regulamin bezpieczeństwa harcerek i harcerzy oraz majątku związku

(Uchwała Naczelnictwa ZHR nr 43/1 z dnia 27 sierpnia 1994 r.)

(Instrukcja w sprawie ubezpieczenia zmieniona

Uchwałą Naczelnictwa nr 149/6 z dnia 13 grudnia 2003 r.)

§ 1

1. Regulamin składa się z następujących Instrukcji:
 - a) w sprawie ubezpieczenia,
 - b) w sprawie zasad poruszania się po drogach,
 - c) w sprawie kąpielii,
 - d) przeciwpożarowa.
2. W rozumieniu niniejszego Regulaminu:
 - a) zajęciami są zarówno działania krótkotrwałe, takie jak zbiórki terenowe, wycieczki itp., jak i działania wielodniowe - zarówno stacjonarne, takie jak biwaki, zimowiska, obozy itp., jak i wędrownie - spływy, obozy wędrownie itp.,
 - b) uczestnikami zajęć są wszystkie osoby biorące w nich udział, zarówno członkowie ZHR, jak i osoby, które nie są członkami ZHR w myśl § 7 Statutu ZHR.
3. Uczestnicy i kadra zajęć powinni bezwzględnie stosować zasady wynikające z przepisów państwowych dotyczących bezpieczeństwa oraz niniejszego Regulaminu, a ponadto uczestnicy zajęć wielodniowych powinni niezwłocznie po ich rozpoczęciu potwierdzić własnoręcznym podpisem zapoznanie się z niniejszym Regulaminem (z ewentualnymi uzupełnieniami wynikającymi ze specyfiki zajęć).

Instrukcja w sprawie ubezpieczenia

§ 1

Instrukcja określa ogólne zasady ubezpieczania uczestników i kadry zajęć organizowanych przez jednostki organizacyjne ZHR oraz majątku Związku.

§ 2

1. W rozumieniu niniejszej Instrukcji kadra są:
 - a) instruktorki i instruktorzy ZHR,
 - b) członkowie współdziałający ZHR oraz inne osoby pełnoletnie pełniące - na podstawie odrębnych przepisów Związku - określone funkcje podczas zajęć organizowanych przez jednostki ZHR.
2. W rozumieniu niniejszej Instrukcji majątkiem Związku są nieruchomości i rzeczy ruchome będące własnością Związku lub będące w użytkowaniu jednostek organizacyjnych Związku.

§ 3

Ubezpieczenia dzieli się na obligatoryjne i fakultatywne.

§ 4

1. Ubezpieczeniu obligatoryjnemu podlegają:
 - a) odpowiedzialność cywilna Związku;
 - b) odpowiedzialność cywilna z tytułu posiadania i użytkowania lokali;
 - c) odpowiedzialność cywilna kadry prowadzącej zajęcia organizowane przez jednostki ZHR;
 - d) następstwa nieszczęśliwych wypadków uczestników i kadry zajęć organizowanych przez jednostki organizacyjne Związku;
 - e) nieruchomości stanowiące majątek Związku w zakresie szkód powstałych w wyniku działania ognia i innych zdarzeń losowych;
 - f) mienie ruchome stanowiące majątek Związku o rzeczywistej wartości jednostkowej przekraczającej 10 000 PLN lub łącznej w jednej lokalizacji - przekraczającej 50 000 PLN w zakresie szkód powstałych w wyniku działania ognia i innych zdarzeń losowych;
2. Fakultatywnemu ubezpieczeniu w szczególności mogą podlegać:
 - a) odpowiedzialność cywilna wszelkiego rodzaju wynikająca z posiadania i użytkowania pojazdów powietrznych, łącznie z odpowiedzialnością przewoźnika,
 - b) odpowiedzialność cywilna za żeglugę morską i śródlądową wynikająca z posiadania i użytkowania statków żeglugi śródlądowej i statków morskich łącznie z odpowiedzialnością przewoźnika,
 - c) casco pojazdów lądowych, powietrznych oraz statków żeglugi morskiej i śródlądowej,
 - d) pozostałe mienie ruchome w zakresie szkód powstałych w wyniku działania ognia i innych zdarzeń losowych oraz innych przyczyny (np. kradzież z włamaniem, rabunek, dewastacja).
3. Niezależnie od wymienionych w pkt. 1 i 2 niniejszego paragrafu ubezpieczeń, z mocy prawa, ubezpieczeniu obowiązkowemu podlega odpowiedzialność cywilna wynikająca z posiadania i użytkowania pojazdów mechanicznych należących do ZHR - za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów,

§ 5

Zakres ubezpieczeń wymienionych w paragrafie 4, pkt. 1 winien obejmować:

- a) dla OC Związku - odpowiedzialność za szkody wyrządzone w związku z działaniem członków organów statutowych i pracowników z tytułu działalności statutowej na sumę gwarancyjną nie mniejszą niż 200 000 PLN na jedno i 500 000 PLN na wszystkie zdarzenia;
- b) dla OC z tytułu posiadania lub użytkowania lokali - odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone z tytułu posiadania lub użytkowania budynku/lokalu (wraz z OC najemcy) na sumę gwarancyjną nie mniejszą niż 50 000 PLN;

- c) dla OC kadry - odpowiedzialność za szkody powstałe w związku z prowadzeniem zajęć organizowanych przez jednostki ZHR na sumę gwarancyjną nie mniejszą niż 100 000 PLN. Okres ubezpieczenia obejmować winien pełny rok kalendarzowy, chyba że ubezpieczony prowadzi zajęcia doraźnie lub przez okres krótszy niż rok - wtedy okres ubezpieczenia winien rozpoczynać się przed rozpoczęciem zajęć, a kończyć po ich zakończeniu;
- d) dla NNW - następstwa nieszczęśliwych wypadków na zajęciach organizowanych przez ZHR, w których uczestniczą uczestnicy ZHR (w rozumieniu Statutu), a których czas trwania jest dłuższy niż 24 h lub charakter świadczyć może o szczególnym zagrożeniu zdrowia (zawody sportowe, imprezy turystyczne, forsowne ćwiczenia terenowe itp.); okres ubezpieczenia winien rozpoczynać się przed rozpoczęciem zajęć, a kończyć po ich zakończeniu;
- e) dla mienia ruchomego - ryzyka ognia, pioruna, wybuchu, upadku statku powietrznego i innych zdarzeń losowych;
- f) fransyze redukcyjne i inne ograniczenia odszkodowania dla ubezpieczeń wymienionych w paragrafie 4, pkt. 1 nie powinny przekraczać kwoty 1 000 PLN (dla OC Związku - 10 000 PLN);

§ 6

Do zawarcia umów ubezpieczeń wymienionych paragrafie 4, pkt. 1 i 3 zobowiązany jest:

- a) dla OC Związku - Naczelnictwo;
- b) dla OC kadry - właściwy Zarząd Okręgu;
- c) NNW - osoba odpowiedzialna za organizację zajęć;
- d) dla OC z tytułu posiadania lub użytkowania lokalu - władze jednostki organizacyjnej użytkującej dany lokal;
- e) dla nieruchomości i mienia ruchomego - władze jednostki organizacyjnej użytkującej dane mienie;
- f) dla OC posiadaczy pojazdów mechanicznych - władze jednostki organizacyjnej użytkującej pojazd.

§ 7

Umowę ubezpieczenia, o którym mowa w § 4 ust. 2 niniejszej Instrukcji, zawiera komendant jednostki organizacyjnej ZHR będącej posiadaczem lub użytkownikiem innych składników majątku ZHR.

§ 8

1. Właściwy Zarządu Okręgu albo osoba przez niego umocowana (z wyłączeniem obowiązków wynikających z § 5 lit. a) niniejszej Instrukcji), wykonuje również nadzór nad należytą realizacją postanowień niniejszej Instrukcji.
2. Ponadto do kompetencji właściwego Zarządu Okręgu albo osoby przez niego umocowanej należy prowadzenie negocjacji z ubezpieczycielami w sprawie ewentualnego zawierania umów ubezpieczeniowych szczególnego rodzaju.
3. Ubezpieczenia wymienione w niniejszej instrukcji mogą być zawierane na zasadzie

umów generalnych zawieranych przez właściwe Zarządy Okręgu lub Naczelnictwo.

4. Naczelnictwo może zobowiązać Okręgi nie posiadające osobowości prawnej, do zawierania ubezpieczeń wymienionych w paragrafie 4, pkt. 1 i 3 w ramach umów generalnych zawieranych przez Naczelnictwo.

§ 9

1. Dokumentacja dotycząca ubezpieczenia (polisy) przechowywana jest przez okres dwóch kadencji władz Związku, przez tę jednostkę organizacyjną, której działań dotyczy dane ubezpieczenie.
2. W razie ewentualnego wystąpienia szkody osobie poszkodowanej wydawana jest wyłącznie uwierzytelniona kopia polisy, chyba że jest to polisa imienna, którą w razie potrzeby wydaje się za pokwitowaniem.

Instrukcja w sprawie zasad poruszania się po drogach

§ 1

1. Instrukcja określa zasady poruszania się po drogach podczas wszelkich zajęć organizowanych przez jednostki organizacyjne ZHR.

§ 2

Uczestnicy zajęć organizowanych przez jednostki organizacyjne ZHR poruszając się w zwartym szyku stosować powinni następujące zasady:

- a) rodzaj szyku ustala instruktor lub inna osoba prowadząca zajęcia i podaje do wiadomości wszystkich uczestników zajęć,
- b) na czele - za instruktorem prowadzącym - znajdują się najmłodszy i najstarszy uczestnicy, którzy nadają tempo marszu, zaś szyk zamykają najstarsi uczestnicy i w miarę możliwości drugi instruktor lub inna osoba pełnoletnia.

§ 3

Podczas poruszania się po drodze uczestnicy zajęć mogą poruszać się:

- a) w zwartym szyku - kolumnie,
- b) małymi grupami lub pojedynczo, przy czym nie dotyczy to poruszania się po drodze uczestników do 10 roku życia włącznie.

§ 4

1. Podczas poruszania się kolumny po drodze należy stosować następujące zasady, z zastrzeżeniem ust. 2:
 - a) kolumna porusza się prawą stroną drogi, jak najbliżej jej prawej krawędzi, przy czym kolumna nie może zajmować więcej niż połowy szerokości jezdni, zaś liczba

-
- uczestników idących obok siebie nie może być większa niż cztery,
- b) poruszanie się kolumny po drodze publicznej w warunkach niedostatecznej widoczności, takich jak noc, mgła czy ulewny deszcz jest zabronione,
 - c) pierwszy i ostatni z maszerujących z lewej strony są zobowiązani nieść chorągiewki, przy czym pierwszy w kolorze białym, zaś ostatni w kolorze żółtym,
 - d) jeżeli długość kolumny przekracza 20 metrów maszerujący z lewej strony są obowiązani nieść dodatkowe chorągiewki w kolorze białym rozmieszczone minimum co 10 metrów,
 - e) w czasie marszu należy zwracać baczną uwagę na pojazdy poruszające się po drodze.
2. W miarę możliwości należy unikać poruszania się po jezdni kolumny złożonej z osób do lat 10. W razie konieczności kolumna taka może poruszać się po jezdni wyłącznie w warunkach dobrej widoczności, pod nadzorem instruktora lub innej osoby pełnoletniej, przy czym kolumna taka:
- a) powinna poruszać się jak najbliżej lewej krawędzi jezdni,
 - b) powinna ustępować nadjeżdżającym pojazdom.

§ 5

Jeżeli nie ma chodnika lub specjalnej drogi dla pieszych, a uczestnicy maszerują małymi grupami lub pojedynczo, należy poruszać się lewą stroną drogi, jak najbliżej jej lewej krawędzi jeden za drugim albo - przy dobrej widoczności - parami.

§ 6

Nie wolno odłączać się od grupy bez zezwolenia prowadzącego, a po powrocie niezwłocznie powiadomić o tym fakcie prowadzącego.

§ 7

Podczas zajęć jeden opiekun (instruktor lub inna osoba pełnoletnia) powinien przypadać na 15 uczestników, zaś w przypadku turystyki kwalifikowanej np. górskiej na 10 uczestników.

§ 8

1. Niniejsza Instrukcja może być na bieżąco uzupełniana przez instruktora lub inną osobę prowadzącą zajęcia, jeżeli wymaga tego bezpieczeństwo uczestników.
2. Z zasadami wynikającymi z niniejszej Instrukcji należy każdorazowo zapoznać uczestników zajęć przed ich rozpoczęciem, uwzględniając również ewentualne uzupełnienia, o których mowa w ust. 1.

Instrukcja w sprawie kąpielii

§ 1

1. Niniejsza Instrukcja dotyczy wszelkich kąpielii na basenach i w naturalnych zbiornikach wodnych (rzeki, jeziora, stawy itp.) organizowanych podczas zajęć organizowanych przez jednostki organizacyjne ZHR.

§ 2

1. Kąpiel odbywa się wyłącznie w wyznaczonym miejscu, w grupach nie większych niż 10 uczestników - pod opieką ratownika.
2. Przed rozpoczęciem kąpieli instruktor powinien stwierdzić, czy u żadnego z uczestników mających wziąć udział w kąpieli nie występują przeciwwskazania zdrowotne.
3. Przed rozpoczęciem kąpieli należy ustalić sygnał jej rozpoczęcia i zakończenia oraz sygnał alarmowy.

§ 3

1. Kąpiel rozpoczyna się i kończy zgodnie z uprzednio ustalonym sygnałem podanym przez instruktora prowadzącego kąpiel.
2. Grupa biorąca udział w kąpieli odlicza obecność przed wejściem i po wyjściu z wody.

§ 4

W czasie kąpieli nie wolno:

- a) wypływać poza teren oznakowany,
- b) skakać do wody,
- c) wywoływać zbędnych alarmów.

§ 5

Osoby pozostające na brzegu cały czas powinny obserwować kąpiących się.

§ 6

1. Naukę pływania należy organizować w innym czasie niż kąpiel.
2. Kąpiel indywidualna jest zabroniona, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Pełnoletni uczestnicy posiadający kartę pływacką mogą odbywać kąpiel indywidualną po każdorazowym uzgodnieniu jej z komendantem obozu.

§ 7

1. Z zasadami wynikającymi z niniejszej Instrukcji należy każdorazowo zapoznać uczestników kąpieli przed jej rozpoczęciem.
2. W przypadku organizowania przez jednostki ZHR stałych kąpielisk niniejszą Instrukcję należy wywiesić w widocznym miejscu.
3. W przypadku korzystania z kąpielisk ogólnodostępnych instruktor nadzorujący kąpiel ma obowiązek zapoznania uczestników kąpieli z regulaminem danego obiektu.

Instrukcja przeciwpożarowa

§ 1

1. Instrukcja określa zasady ochrony przeciwpożarowej obowiązujące podczas wszelkich zajęć organizowanych przez jednostki organizacyjne ZHR.

§ 2

1. Podczas zajęć w szczególności zabrania się:
 - a) rozpalania ognisk w odległości mniejszej niż 100 metrów od ściany lasu, stogów siana itp., za wyjątkiem miejsc wyznaczonych,
 - b) chodzenia po lesie z otwartym ogniem oraz posługiwania się nim w namiotach,
 - c) instalowania urządzeń elektrycznych oraz dokonywania napraw sieci elektrycznej albo gazowej przez osoby nieuprawnione.
2. Podczas zajęć w szczególności należy:
 - a) zachować szczególną ostrożność i rozwagę przy używaniu ognia, stosując ogólne normy przeciwpożarowe, w tym zasady, o których mowa
 - b) w niniejszej Instrukcji. b) zapoznać z zasadami ochrony przeciwpożarowej uczestników zajęć,
 - c) w trakcie których używany jest ogień albo przedmioty łatwopalne.
3. Podczas stacjonarnych zajęć wielodniowych (biwaków, obozów letnich i zimowych itp.) należy ponadto:
 - a) ustalić i podać do wiadomości uczestników sygnały i sieć alarmową, sposób zawiadamiania straży pożarnej oraz drogę i sposób ewakuacji na wypadek zaistnienia pożaru,
 - b) zorganizować wystarczającą liczbę punktów przeciwpożarowych zawierających oznakowany sprzęt przeciwpożarowy (gaśnice, hydronetki, wiadra, łopaty, beczki z wodą, skrzynie z piaskiem, tłumice, koce gaśnicze itp.),
 - c) zminimalizować zagrożenie pożarowe, poprzez zabezpieczenie potencjalnych jego źródeł (np. zabezpieczenie kominów kuchni i pieców przed wylatywaniem z nich iskier).

§ 3

1. Przy wyborze miejsca na ognisko, oprócz zasady o której mowa w § 2 ust. 1 lit. a) niniejszej Instrukcji, należy brać pod uwagę kierunek wiejącego wiatru oraz inne warunki atmosferyczne.
2. Miejsce na ognisko należy oczyścić z chrustu, ściółki, trawy itp., tak aby ogień rozpałać na piasku.
3. W pobliżu ogniska należy zgromadzić sprzęt do gaszenia ognia.
4. Przed rozpoczęciem ogniska należy wyznaczyć osobę, która będzie stale nad nim czuwała, zwracając uwagę np. na kierunek wznoszenia się iskier oraz zabezpieczy teren po zakończeniu ogniska, to znaczy:
 - a) ogień zgasi wodą,
 - b) popiół przysypie ziemią,
 - c) przywrócić terenowi pierwotny wygląd, chyba że jest to stałe miejsce na ognisko.

§ 4

Każdy uczestnik zajęć ma obowiązek natychmiastowego zawiadomienia instruktora lub innej osoby wchodzącej w skład kadry zajęć o zauważonym pożarze lub jego potencjalnym źródle.

§ 5

1. W wypadku powstania pożaru należy:
 - a) zachować spokój i przeciwdziałać panice,
 - b) natychmiast przystąpić do gaszenia pożaru przy pomocy posiadanego sprzętu oraz zawiadomić straż pożarną,
 - c) zapewnić bezpieczną ewakuację uczestników zajęć, jeżeli nie mogą oni wspierać akcji gaśniczej.
2. Po przybyciu straży pożarnej na miejsce należy podporządkować się poleceniom kierującego akcją gaśniczą i ściśle z nim współpracować.
3. Po zakończeniu akcji sprzęt przeciwpożarowy należy niezwłocznie przygotować do ponownego użycia.

§ 6

Zasady ochrony przeciwpożarowej obozów i innych wielodniowych zajęć stacjonarnych komendant tych zajęć powinien uzgodnić ze strażą pożarną i władzami leśnymi.

§ 7

Jeżeli czas trwania zajęć stacjonarnych przekracza 14 dni do kompetencji komendanta tych zajęć pozostawia się przeprowadzenie jednego próbnego alarmu przeciwpożarowego na początku tych zajęć.

§ 8

1. Niniejsza Instrukcja może być na bieżąco uzupełniana przez instruktora lub inną osobę prowadzącą zajęcia, jeżeli wymaga tego bezpieczeństwo uczestników.
2. Z zasadami wynikającymi z niniejszej Instrukcji należy każdorazowo zapoznać uczestników zajęć przed ich rozpoczęciem, uwzględniając również ewentualne uzupełnienia, o których mowa w ust. 1.